

20. BÖLÜM

KLİNİK HEMŞİRELİĞİ YARDIM SANATI

Zeliha ÇOLAK*

**ERNESTINE WIEDENBACH
(1909-1998)**

Wiedenbach, bireyin değerleri, onuru, otonomisi ve bireyselliğine saygı felsefesi ile hareket eder. Teorisinin ana kaynağı yardım gereksiminidir. Hemşirelik kuramında öncülerden biridir. Kuramı amaca yönelik ve hasta merkezlidir. Kuralcı teorisi bir devrim niteliğindedir. Teorisi hemşirelerin ne yaptıklarını ve ne olması gerektiğini sistematik olarak açıklayan ilk girişimlerden biridir. Holistik bir yaklaşımla bakım verilen hastada kuramcı sağlık ve çevre kavramlarını tanımlamamıştır. Teorisini Klinik hemşireliğin sınırsal modeli olarak açıklamasına rağmen sanat kavramı çok sınırlı olarak incelenmiştir. Wiedenbach kuramında sanat ile hemşireliğin ayrılmaz olduğunu vurgulamıştır. Ayrıca teorisine adını veren “klinik” hemşireliğin hasta merkezli olarak düşünülmesini sağlamaktadır. Bu çalışmamızda Wiedenbach’ın özgeçmişi, yayınları, kuramında etkilendiği kişiler, kuralcı teorisi, klinik hemşirelik yardım sanatı, klinik hemşirelik yardım sanatı kavramları, kuramında hemşire, hasta, yardıma ihtiyaç kavramları kuramın uygulama, eğitim ve araştırmadaki katkılarına değinilmiştir. Ayrıca kuramın güçlü ve zayıf yönleri belirtilmiştir.

KURAMCININ ÖZGEÇMİŞİ

18 Ağustos 1900 yılında Almanya’nın Hamburg kentinde doğdu. 1909’da Ailesi Newyork’a taşındı. 1922’de Wellesley Kolejinde lisansını tamamladı. 1925’te Johns Hopkins Hemşirelik Okulu’ndan kayıtlı hemşire lisansı aldı. 1934’te Co-

* Karadeniz Teknik Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi, 61zelihaolcak61@gmail.com

SONUÇ

Wiedenbach klinik hemşireliği yardım sanatında yardım gereksiniminin önemini vurgular. Klinik hemşireliği yardım sanatı yaşamı bir ödül olarak algılar, her bir insanın varlığının değerli ve bağımsız olduğunu, bireysellik ve inancına saygılı olmayı amaçlayarak yardım etmeye temellenir. Kuramının hastaya odaklı ve amaca yönelik olduğunu belirtir. Hemşireliğin yardım ilkelerine dayandığı bir sanat olduğunu ve başarılı bir bakımın olabilmesi için hemşirenin rolünün çok önemli olduğunu ifade eder. Bu yardımı birey bakım, öğretim ve tavsiye olarak alır. Hasta ve hemşire bakım sürecinde aktif roldedir. Klinik hemşireliği yardım sanatı bireyin yaşam hakkındaki tutumunu, inancını ve bunun onun için gerçekliğinin nasıl olduğunu belirtir. Bilimsel olarak eğitim, uygulama ve araştırmada kullanılmaktadır. Hemşirelik bakım kalitesiyle eğitim kalitesi artmaktadır. Hemşirelik ile ilgili araştırmaların hastanın sağlık bakımı deneyimine tepkisinden ibaret olan odağını belirtmektedir.

KAYNAKLAR

1. https://en.wikipedia.org/wiki/Ernestine_Wiedenbach. Erişim Tarihi:15.10.2020
2. http://currentnursing.com/nursing_theory/Ernestine_Wiedenbach.htmlErişim Tarihi:13.10.2020
3. https://tr.qaz.wiki/wiki/Ernestine_Wiedenbach Erişim Tarihi:12.10.2020
4. <https://web.archive.org/web/20070612124602/http://healthsci.clayton.edu/eichelberger/wiedenbach.htm> Erişim Tarihi:13.10.2020
5. Tomey AM, Alligood MR. *Nursing Theorists and Their Work*,(6th ed.), St. Louis: Mosby Inc, 2006.
6. Nickel S, Gesse T, Maclaren, A. Ernestine Wiedenbach. Her Professional Legacy. *Journal Of Nurse-Midwifery*.1992; 37(3):161-167.
7. Muslu L, Altuğ Özsoy S. Hemşirelik, Estetik Ve Sanat. *Hemşire Eğitim Araştırma Dergisi*.2017; 14(4): 287-91.
8. <http://nursingtheoryn207grpb.blogspot.com/2013/07/the-helping-art-of-clinical-nursing.html> Erişim Tarihi: 11.10.2020
9. Meleis, AI.(2007).Theoretical Nursing:Development and Progress.Fourth Edition. Lippincott Williams Wilkins, Philadelphia.373-381.
10. Wiedenbach E. (1963). The Helping Art of Nursing. *AJN, American Journal of Nursing*.1963; 63(11): 54-57.
11. Smith, MC, Marilyn EP. *Nursing Theories And Nursing Practice*. FA Davis Company. Fourth Edition, 2015.
12. Jayaalli N, Priy J. Conceptual Framework For The Study Based On Ernestine Wiedenbach Helping Art Of Clinical Nursing Theory - For Coping And Quality Of Life Among Perimenopausal Women. *Annals Of Tropical Medicine And Public Health*.2020; 23(23): 232-381

13. Teksöz E, Ocakçı AF. Çocuk Hemşireliği'nde Sanat Uygulamaları. Dokuz Eylül Üniversitesi Hemşirelik Yüksekokulu Elektronik Dergisi. 2014; 7(2): 119-23.
14. <https://nursing-theory.org/theories-and-models/wiedenbach-the-helping-art-of-clinical-nursing.php> Erişim Tarihi:11.10.2020
15. https://books.google.com.ph/books?id=LBJp1RGM_hoC&pg=PA41&source=gbstoc_r&cad=4#v=onepage&q&f=false Erişim Tarihi:17.10.2020
16. Baysan A, Yıldırım Y, Fadıloğlu ZÇ, Ayker FŞ. Stoması Olan Bireylerin Wiedenbach'ın Hemşirelik Kuramına Dayalı Eğitimi. Van Sağlık Bil Dergisi. 2019; 12(1): 20-25.
17. http://auzefkitap.istanbul.edu.tr/kitap/hemsirelik_ao/hftemelkavramlar.pdf Erişim Tarihi: 11.10.2020
18. <https://www.coursehero.com/file/39670299/TFN-Ernestine-Weidenbachpdf/> Erişim Tarihi:13.10.2020
19. <https://library.stitch.edu/Guides/Research/Subject-Resources/Nursing-Theorists-Wiedenbach> Erişim Tarihi: 11.11.2020
20. Özkan HA, Bilgin, Z. Hemşireliğin Felsefi Özü İyileştirme ve İyileştirici Bakım Yöntemleri. HSP. 2016; 3(3): 191-200.
21. <https://www.nursing-theory.org/nursing-theorists/Ernestine-Wiedenbach.php> Erişim Tarihi:12.10.2020
22. <https://prezi.com/gytvavlh9hkl/ernestine-wiedenbach/?fallback=1> Erişim Tarihi: 10.10.2020